

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Судова медицина та психіатрія»

Кафедра криміналістики та судової медицини

Статус дисципліни – обов’язкова
Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти – бакалавр
Форми здобуття вищої освіти – денна, заочна (дистанційна)
Мова викладання – українська
Навчальний рік – 2025/2026
Форма підсумкового контролю – залік

Науково-педагогічний працівник (-ки)	Ольга Несен - професор кафедри криміналістики та судової медицини НАВС, кандидат медичних наук, доцент Тарас Нагайник - старший викладач кафедри криміналістики та судової медицини НАВС Микола Чорний - доцент кафедри криміналістики та судової медицини НАВС, кандидат медичних наук, доцент
Профайл викладача (-ів)	https://www.nai.au.kiev.ua/zagalnoakademichni-kafedri/kafedra-kriminalistiki-ta-sudovoyi-medicini/zagalni-vidomosti/sklad-kafedri.html
Контактний телефон	вн. 11–13
E-mail:	k009@nai.au.kiev.ua
Розклад навчальних занять	Відповідно до графіка освітнього процесу
Консультації	<u>Очні</u> : щодня з 14.00 до 16.30 год. відповідно до графіка чергувань <u>Он-лайн</u> : електронна пошта k009@nai.au.kiev.ua пн-пт з 9:00 до 16:00
Сторінка дистанційного курсу	https://dn.nai.au.kiev.ua/login/index.php

Стислий опис навчальної дисципліни.

Мета вивчення навчальної дисципліни.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Судова медицина та психіатрія» є підготовка висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців, що широко ерудовані в галузі права. Формування знань про нормативно-правові основи призначення та проведення судово-медичної та судово-психіатричної експертиз в Україні, оволодіння здобувачами вищої освіти теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для правильного і своєчасного призначення судово-медичної та судово-психіатричної експертиз, вірного формулювання їх мети, питань, предмету та об'єкту судово-медичної та судово-психіатричної експертиз, грамотного трактування їх висновків.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Судова медицина та психіатрія» є:

- розширення кола знань про засоби і методи розслідування та попередження кримінальних правопорушень;
- ознайомлення з досягненнями, завданнями та нормативно-правовими положеннями судово-медичної та судово-психіатричної експертиз;
- формування у здобувачів вищої освіти навичок аналітичного мислення, виховання критичного та неупередженого ставлення до громадян, які потрапили в орбіту кримінальних процесуальних відносин, незалежно від їх процесуального статусу з використанням практики Європейського суду з прав людини;
- формування знань про обставини, за яких необхідно обов'язково призначити судово-медичну та судово-психіатричну експертизу, а також про права і обов'язки експертів, органів досудового розслідування, прокуратури та суду, інших учасників провадження щодо призначення і проведення такого виду експертиз;
- формування вмінь щодо професійного осмислення понять осудності, неосудності, дієздатності, недієздатності, правильному їх використанню в повсякденній практиці;
- набуття вмінь правильної поведінки з психічно хворими;
- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі права або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин та принципів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Тривалість – кількість кредитів ECTS - 3, загальна кількість годин - 90 (лекції - 4 години, семінарські заняття - 20 годин, практичні заняття - 20 годин, самостійна робота - 46 годин).

Форми та методи навчання:

Методи навчання

- **Словесні**

Розповідь-пояснення використовується під час навчання здобувачів протягом лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повідь, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним чином від уміння викладача розповідати, доступності інформації, від

поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – це діалог між викладачем та здобувачем вищої освіти, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати здобувачів на активізацію отриманих знань. Саме за допомогою їх викладач активізує діяльність здобувачів, ставлячи їм за для роздумів, розв'язання проблемної ситуації.

Лекція слугує для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, введення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на задані питання.

- **Наочні методи**

Ілюстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та демонстрації власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

- **Практичні методи:** вправи, складання процесуальних документів. Проведення слідчих (розшукових) дій. Ці методи не несуть нової навчально-пізнавальної інформації, а слугують лише для закріплення, формування практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань.

- **Навчальна робота під керівництвом викладача** – самостійна робота. До неї належать написання рефератів, самостійні письмові роботи, контрольні роботи, написання тестів.

- **Рольова гра:**

- пояснення фабули (змісту й умов гри);
- підготовка дійових осіб для виконання своїх ролей;
- підготовка учнів-експертів, ведучого.

Поточний контроль - усний (у вигляді індивідуального або групового опитування, аналізу ділових ситуацій, ділових ігор) або письмовий (у вигляді контрольної роботи, тестів). Форми поточного контролю з кожної теми визначає викладач.

Підсумковий контроль - проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає одне теоретичне та одне ситуаційне завдання. Залік проводиться одним науково-педагогічним працівником.

Пререквізити: «Конституційне право», «Кримінальне право», «Кримінальний процес», «Цивільне право», «Криміналістика», «Кримінологія», «Юридична психологія», «Домедична підготовка».

Постреквізити: «Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень», «Досудове розслідування», «Докази і доказування у кримінальному провадженні», «Складання процесуальних документів на стадії досудового розслідування».

Компетентності, які забезпечує навчальна дисципліна:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК1 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2 - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК4 - Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК11 - Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК16 - Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

РН1- Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

РН3 - Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН6 - Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

РН7 - Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

РН20 - Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

РН22 – Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

- здатність приймати рішення та розв'язувати проблеми;
- зрозуміло формулювати думки (повідомлення, доповідні записки, постанови);
- навички взаємодії, вміння працювати в команді
- вміння спілкування в конфліктних ситуаціях, встановлювати контакти з різними категоріями громадян, переконувати та відстоювати свою позицію.

Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
<p>Тема 1. Загальні положення судової медицини та організаційно - правові основи судово-медичної експертизи.</p>	<p><i>Лекція: онлайн/офлайн</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет, зміст та завдання судової медицини. 2. Історія та етапи розвитку судової медицини в Україні. 3. Правові, процесуальні та організаційні основи судово-медичної експертизи. <p><i>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Права та обов'язки експерта. Порядок залучення спеціаліста. 2. Об'єкти та види судово-медичної експертизи. 3. Документація судово-медичної експертизи. 	<p><i>Теми рефератів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значення судової медицини як навчальної дисципліни в системі вищої юридичної освіти. 2. Історія та етапи розвитку судової медицини та судово-медичної експертизи в Україні 3. Завдання сучасної судової медицини. 4. Правові засади та види судово-медичної експертизи згідно з законодавством держави.
<p>Тема 2. Судово-медична танатологія.</p>	<p><i>Практичне заняття: індивідуальна або групова презентація.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення поняття смерті, етапи вмирання. 2. Ранні трупні зміни та їх судово-медичне значення. 3. Пізні трупні зміни та їх значення в експертній практиці. 4. Судово-медична експертиза при раптовій смерті. 5. Судово-медична експертиза невідомих осіб. 6. Судово-медична експертиза трупів новонароджених. 7. Ексгумація трупа, підстави та порядок її проведення. 	<p><i>Теми рефератів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значення вчення про смерть для судової медицини. 2. Діагностика клінічної і біологічної смерті. 3. Ймовірні та достовірні ознаки смерті 4. Судово-медична експертиза трупа плода та новонародженої дитини. 5. Судово-медична експертиза у випадках раптової смерті. 6. Вимоги та особливості проведення ексгумації.
<p>Тема 3. Судово-медична травматологія.</p>	<p><i>Самостійна робота: виконання завдань на дистанційних курсах.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні поняття судово-медичної травматології. 2. Судово-медична характеристика та експертне значення транспортних травм. 3. Судово-медична характеристика та експертне значення ушкоджень при падінні з висоти. 4. Судово-медична характеристика та експертне значення ушкоджень від дії гострих предметів. 5. Судово-медична характеристика та експертне значення ушкоджень від дії тупих предметів. 6. Судово-медична характеристика 	<p><i>Теми рефератів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні поняття судово-медичної травматології. 2. Судово-медична характеристика та експертне значення транспортних травм. 3. Судово-медична характеристика та експертне значення ушкоджень при падінні з висоти. 4. Судово-медична характеристика та експертне значення ушкоджень від дії гострих та тупих предметів. 5. Судово-медична характеристика та експертне

	<p>та експертне значення ушкоджень від вогнепальної зброї.</p> <p>7. Судово-медична характеристика та експертне значення механічної асфіксії.</p> <p>8. Судово-медична характеристика та експертне значення ушкоджень від дії крайніх температур.</p> <p>9. Судово-медична характеристика та експертне значення ушкоджень від дії електрики, змін барометричного тиску та іонізуючого випромінювання.</p> <p>10. Судово-медична характеристика та експертне значення отруєнь.</p>	<p>значення ушкоджень від вогнепальної зброї.</p> <p>6. Судово-медична характеристика та експертне значення механічної асфіксії.</p>
<p>Тема 4. Судово-медична експертиза живих осіб.</p>	<p>Семінарське заняття: <i>індивідуальні та групові опитування.</i></p> <p>1. Загальні положення щодо призначення та проведення судово-медичних експертиз живих осіб.</p> <p>2. Ознаки тяжкого тілесного ушкодження.</p> <p>3. Ознаки середньої тяжкості тілесних ушкоджень.</p> <p>4. Ознаки легких тілесних ушкоджень.</p>	<p>Теми рефератів:</p> <p>1. Співвідношення компетенції і можливостей слідчого, спеціаліста і експерта у використанні спеціальних знань при дослідженні живих осіб.</p> <p>2. Загальна характеристика поняття та механізму виникнення травм.</p> <p>3. Травми внаслідок дії різних чинників довкілля.</p> <p>4. Основні правила встановлення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень</p>
<p>Тема 5. Судово-медична експертиза речових доказів біологічного походження.</p>	<p>Семінарське заняття: <i>індивідуальні та групові опитування.</i></p> <p>1. Виявлення і вилучення речових доказів біологічного походження, їх пакування і направлення на дослідження.</p> <p>2. Експертиза крові. Статева, видова, групова належність.</p> <p>3. Експертиза сперми, слини, волосся та інших біологічних об'єктів. Питання, які ставляться при направленні об'єктів на експертизу.</p>	<p>Теми рефератів:</p> <p>1. Виявлення, фіксація, оцінка, вилучення, упаковка і направлення речових доказів.</p> <p>2. Судово-медичне значення слідів крові.</p> <p>3. Питання, які виносяться на експертизу судово-медичного дослідження крові.</p> <p>4. Питання, які виносяться на експертизу судово-медичного дослідження волосся.</p>

<p>Тема 6. Використання судово-медичних знань у кримінальному провадженні Загальні положення судової психіатрії та організаційно - правові основи судово-психіатричної експертизи.</p>	<p>Практичне заняття: <i>індивідуальна або групова презентація.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок взаємодії між органами Національної поліції, закладами охорони здоров'я та прокуратури. 2. Співвідношення компетенції і можливостей слідчого, спеціаліста і експерта у використанні спеціальних знань при дослідженні слідів та речових доказів. 3. Огляд трупа на місці його виявлення. Загальні положення судово-медичної експертизи трупа. 4. Відпрацювання ситуаційних задач відповідно до плану проведення практичного заняття. 5. Складання процесуальних документів для призначення судово-медичної експертизи. 6. Перегляд та аналіз відеоматеріалів за тематикою заняття. 7. Вирішення тестових завдань. 	<p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Залучення судово-медичного експерта (лікаря) під час огляду трупа, ексгумації. 2. Співвідношення компетенції і можливостей слідчого, спеціаліста і експерта у використанні спеціальних знань при огляді трупа на місці події. 3. Загальна характеристика поняття та механізму виникнення травм що спричинили смерть.
---	---	---

<p>Тема 7. Загальні положення судової психіатрії та організаційно - правові основи судово-психіатричної експертизи.</p>	<p>Лекція: онлайн/офлайн</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мета, предмет і завдання судової психіатрії. 2. Історія та етапи розвитку судової медицини в Україні. 3. Концепція розвитку охорони психічного здоров'я в Україні. Поліцейське піклування. 4. Організаційно-процесуальні основи судово-психіатричної експертизи в Україні. 5. Права і обов'язки судового психіатра-експерта. <p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок призначення та проведення судово-психіатричної експертизи. 2. Матеріали, які необхідні для проведення судово-психіатричної експертизи. 3. Види судово-психіатричних експертиз. 4. Висновок (акт) судово-психіатричної експертизи, його зміст і складові частини. 5. Оцінка висновків судово-психіатричної експертизи органами слідства та суду. 6. Критерії неосудності («формула неосудності»). 	<p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значення судової психіатрії як навчальної дисципліни в системі вищої юридичної освіти. 2. Історія та етапи розвитку судової психіатрії та судово-психіатричної експертизи в Україні. 3. Завдання сучасної судової психіатрії. 4. Судово-психіатрична експертиза у кримінальному провадженні. 5. Підстави, процесуальний порядок призначення і проведення судово-психіатричних експертиз.
<p>Тема 8. Причини виникнення і симптоматологія психічних розладів та захворювань.</p>	<p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про структуру та функції центральної нервової системи, вищу нервову діяльність. 2. Перебіг та класифікація психічних розладів та захворювань, причини їх виникнення. 3. Симптоми та синдроми психічних захворювань. 	<p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Функції центральної нервової системи. 2. Характеристика основних патопсихологічних симптомів на етапах досудового розслідування. 3. Правова оцінка розладів сприйняття, пам'яті, мислення, емоцій, вольової діяльності у злочинців, які скоїли перший злочин.
<p>Тема 9. Судово-психіатрична експертиза осіб з хронічними психічними захворюваннями.</p>	<p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини виникнення та клінічні прояви шизофренії. Судово-психіатрична оцінка шизофренії. 2. Причини виникнення та основні симптоми маніакально-депресивного психозу. Судово-психіатрична оцінка маніакально-депресивного психозу. 3. Причини виникнення і клінічні прояви епілепсії. 4. Психічні еквіваленти. 5. Судово-психіатрична оцінка епі- 	<p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасний стан проблеми, вчення про шизофренію. 2. Форми перебігу шизофренії та її вікові особливості у дітей та підлітків. 3. Варіанти протікання афективних розладів (МДП). 4. Особливості прояву епілепсії залежно від віку. 5. Епілептичні психози,

	<p>лепсії.</p> <p>6. Судово-психіатрична оцінка психопатії.</p> <p>7. Просте та атипове алкогольне сп'яніння.</p> <p>8. Хронічний алкоголізм, особливості перебігу.</p> <p>9. Алкогольні психози, їх судово-психіатрична оцінка.</p>	<p>епілептичні зміни особистості та епілептичне недомовство.</p> <p>6. Стадії перебігу алкогольної залежності.</p> <p>7. Алкогольні психози: гострі та хронічні.</p> <p>8. Види і клінічні прояви алкоголізму та побутового пияцтва.</p>
<p>Тема 10. Судово-психіатрична експертиза осіб з тимчасовими та придбаними психічними розладами.</p>	<p>Семінарське заняття: <i>індивідуальні та групові опитування.</i></p> <p>1. Судово-психіатрична оцінка реактивних станів.</p> <p>2. Виключні стани: причини їх виникнення, судово-психіатрична оцінка.</p> <p>3. Судово-психіатрична оцінка психічних порушень внаслідок травм головного мозку.</p> <p>4. Судово-психіатрична оцінка психічних порушень внаслідок енцефалітів та сифілісу центральної нервової системи.</p> <p>5. Психічні розлади при захворюваннях внутрішніх органів, ендокринної системи, судинних захворювань головного мозку.</p>	<p>Теми рефератів:</p> <p>1. Вплив соматичних захворювань на центральну нервову систему.</p> <p>2. Особливості психічних розладів при судинних захворюваннях.</p> <p>3. Психічні розлади у віддаленому періоді черепно-мозкових травм</p> <p>4. Особливості поведінки осіб, які знаходяться у виключних станах.</p> <p>5. Класифікація та наслідки енцефалітів.</p> <p>6. Загальна характеристика нейросифілісу.</p>
<p>Тема 11. Судово-психіатрична експертиза осіб з вродженим (олігофренія) та старечим недоумством. Симуляція психічних розладів та захворювань.</p>	<p>Семінарське заняття: <i>індивідуальні та групові опитування.</i></p> <p>1. Поняття олігофренії, її причини, ступені і клінічні ознаки олігофренії.</p> <p>2. Судово-психіатрична оцінка старечого недоумства, види, причини і клінічні ознаки.</p> <p>3. Поняття, форми і способи симуляції.</p>	<p>Теми рефератів:</p> <p>1. Поняття, види та причини виникнення і динаміка олігофренії.</p> <p>2. Сучасний стан проблеми психозів та деменції пре-сенільного періоду.</p> <p>3. Психічні розлади при атрофічних процесах головного мозку.</p> <p>4. Психози при розумовій відсталості.</p> <p>5. Судово-психіатрична діагностика понять симуляції, дисимуляції, агравації та дезагравації.</p>

<p>Тема 12. Використання судово-психіатричних знань у кримінальному провадженні.</p>	<p>Практичне заняття: <i>індивідуальна або групова презентація.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Співвідношення компетенції і можливостей слідчого, спеціаліста і експерта у використанні спеціальних знань. 2. Заходи медичних та правоохоронних органів що до запобігання суспільно небезпечних дій психічнохворих. 3. Формулювання запитань при призначенні СПЕ в кримінальному провадженні. 4. Відпрацювання ситуаційних задач з розглядом питань щодо оцінки психічного стану осіб з психічними розладами та захворюваннями. 5. Складання процесуальних документів для призначення судово-психіатричної експертизи. 6. Перегляд та аналіз відеоматеріалів за тематикою заняття. 7. Вирішення тестових завдань 	<p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення та оцінка патопсихологічних розладів у психічних хворих злочинців. 2. Медичний та юридичний критерії неосудності. 3. Судово-психіатрична експертиза свідків, потерпілих і засуджених. 4. Судово-психіатричне визначення правоздатності та неправоздатності в цивільних процесах в Україні. 5. Правові підстави щодо проведення судово-психіатричної експертизи в Україні.
---	---	---

Основні рекомендовані інформаційні джерела

1. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. № 4038-ХІІ (зі змінами та доповненнями): [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>. - Назва з екрана.
2. Інструкція про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах: Затверджено наказом Міністерства юстиції України від 12 грудня 2011 р. № 3505/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 7 вересня 2015 р. № 1659/5): [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1431-11>. - Назва з екрана.
3. Порядок взаємодії між органами та підрозділами Національної поліції, закладами охорони здоров'я та органами прокуратури України при встановленні факту смерті людини : Затверджено наказом МВС, МОЗ та Генеральної прокуратури 29 верес. 2017 № 807/1193/279 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1299-17>. – Назва з екрана.
4. Про психіатричну допомогу: Закон України від 22 лютого 2000 р. № 1489 – ІІІ: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1489-14>. - Назва з екрана.
5. Порядок обліку фактів звернення та доставлення до закладів охорони здоров'я осіб у зв'язку із заподіянням їм тілесних ушкоджень кримінального характеру та інформування про такі випадки органів і підрозділів поліції: Затверджений наказом МВС України, Міністерства охорони здоров'я України від 06.07.2016 р. № 612/679. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1051-16>.

6. Жабокрицький С.В., Чуприков А.П. Судова психіатрія. – К.: МАУП, 2014. – 432 с.
7. Досудове розслідування в кримінальних провадженнях щодо застосування примусових заходів медичного характеру : метод. рек. / [Чернявський С. С., Вознюк А. А., Патик А. А. та ін.]. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2016. – 48 с.
8. Первинний огляд трупа на місці його виявлення / Бачинський В.Т., Кулик О.Ф., Савка І.Г., Ванчуляк О.Я. – Чернівці, 2010. – 212 с.
9. Судова медицина. / За ред. Москаленка В.Ф., Михайличенка Б.В. –К., Вид-во «Медицина», 2011. – 448 с.
10. Судово-медичне визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень потерпілих, звинувачених та інших осіб: метод. вказівки до практичного заняття на основі компетентнісного підходу / [Михайличенко Б.В., Ергард Н.М.]. – К.:УкрДГРІ, 2016. – 24 с.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни.

Інструменти. Використання мультимедійних презентацій та навчальних фільмів обирається викладачем, виходячи з теми навчальної дисципліни.

Обладнання. Для закріплення теоретичних знань та відпрацювання практичних навичок здобувачами вищої освіти за темами навчальної дисципліни необхідно використовувати навчально-тренувальні полігони та, по можливості, проводяться виїзні заняття до Київського міського центру судово-психіатричної експертизи та в Київське міське клінічне бюро судово-медичної експертизи,

Програмне забезпечення. Для забезпечення можливості організації дистанційного навчання може використовуватися платформа Zoom, середовище Classroom, Moodle «Мудл», Соціальні мережі та Telegram.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання:

Політика щодо термінів виконання та перескладання здійснюється з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ.

Політика щодо академічної доброчесності:

<https://www.naiou.kiev.ua/dobrochesnist/>.

Політика щодо відвідування здійснюється з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ.

Оцінювання результатів навчання

Накопичення балів з тем за усі види робіт													Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
<i>max 60 %</i>													<i>max 40 %</i>	<i>max 100 %</i>
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Самостійна робота	залік	
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	12	40	100

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Ольга НЕСЕН

Силабус схвалено на засіданні кафедри криміналістики та судової медицини протокол від 25 липня 2023 року, № 10

Завідувач кафедри
капітан поліції

Андрій АНТОЩУК